

Pædagogik og Almen didaktik

TEMA 3:

Hvad er det skolen skal?

- Om skolens samfundsmæssige opgave

Skolens formål

Folkeskolens formål

LBK nr 1086 af 15/08/2023

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Folkeskolens formål

LBK nr 1086 af 15/08/2023

§ 2. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for folkeskolen, jf. dog § 20, stk. 3, § 44 og § 45, stk. 2, 2. pkt. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres ret til vederlagsfri undervisning i folkeskolen.

Stk. 2. Den enkelte skoles leder har inden for rammerne af lovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til folkeskolens formål, jf. § 1, og fastlægger undervisningens organisering og tilrettelæggelse.

Stk. 3. Elever og forældre samarbejder med skolen om at leve op til folkeskolens formål.

Opsamling – 5 udviklinger

- Institutionalisering, centralisering og professionalisering
- Internationalisering/globalisering
- Demokratisering
- Kommercialisering
- Digitalisering

Institutionalisering, centralisering og professionalisering

- At vare opdragelse, dannelse og læring i fælles institutioner = Skoler
- Etablering af et alment skolesystem
- Der oprettes lærerseminarier
- En lærerprofession opstår – "lærer" som selvstændig position

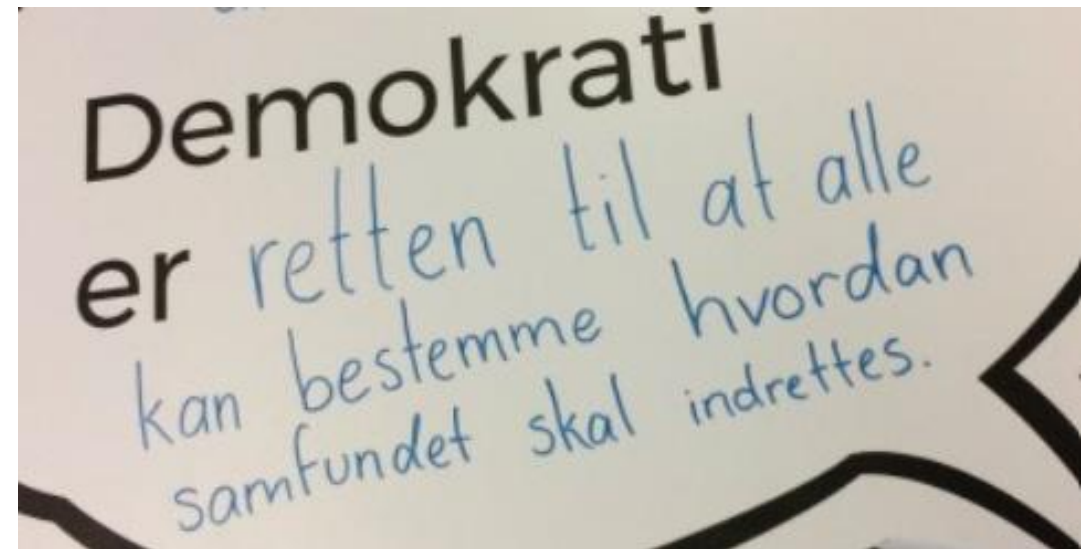
Internationalisering/globalisering

- Nyliberalisme: New Public Management: Statens styring af den offentlige sektor > bl.a. uddannelse skal fungerer på markedsvilkår.
- OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) – PISA (Programme for International Student Assessment) > standardisering og ensliggørelse af uddannelsestænkningen på tværs af landegrænser.
- Sammenligninger af elevresultater på tværs af landegrænser.

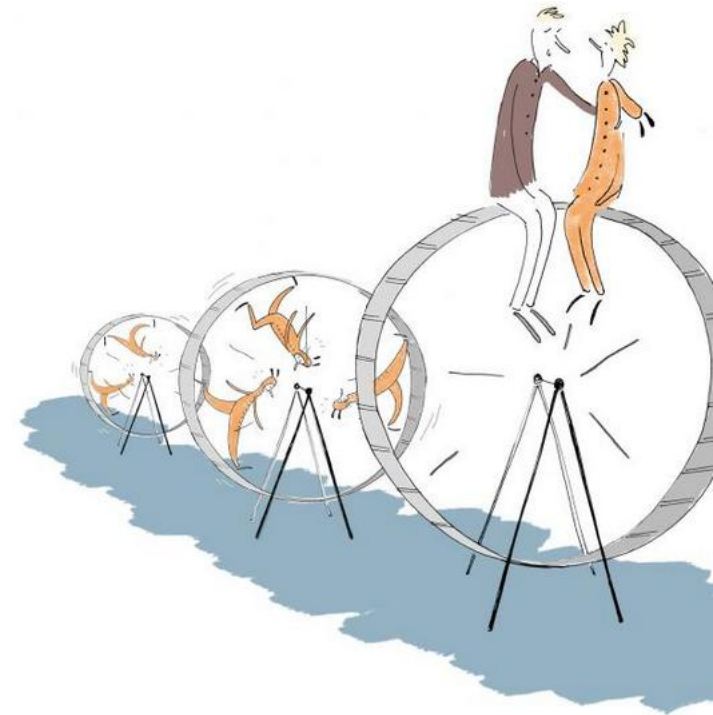
Demokratisering

- Undervisning efter demokratike principper (elevers aktive deltagelse og medbestemmelse)
- Fra 1990'erne: niveaudelt demokratisk system: Folketing, kommunalbestyrelse, skolebestyrelse, forældreråd, elevråd.
- Alle har (ret til?) en mening om folkeskolen

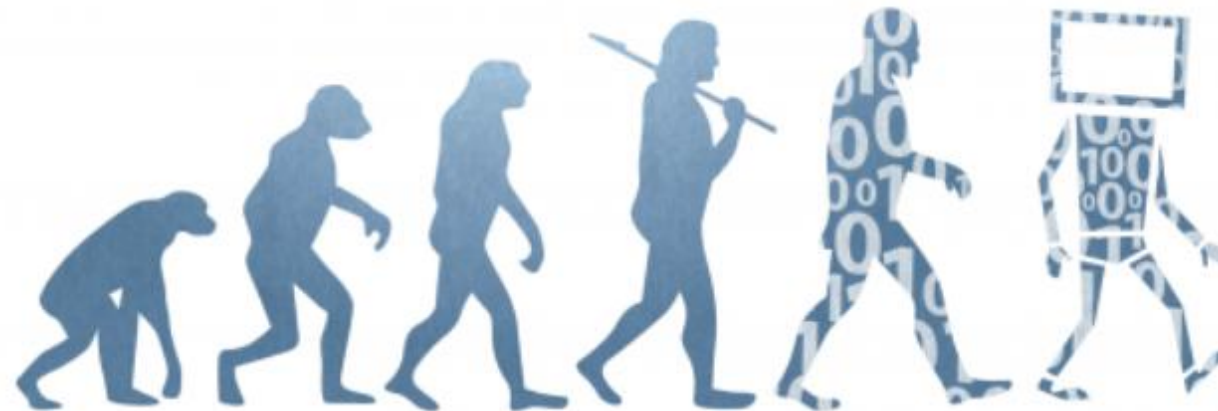
Kommercialisering

- Skolen skal uddanne til arbejdsmarkedet i konkurrencestaten
- Produkttænkning i uddannelserne: Læringsresultater og udbytte
- Top down mål- og output-styret udvikling gennem nationale mål om målinger med stadig flere tests.
- Fondsbevillinger fx A. P. Møller til kompetenceudvikling, LEGO "Playfull learning"

Digitalisering

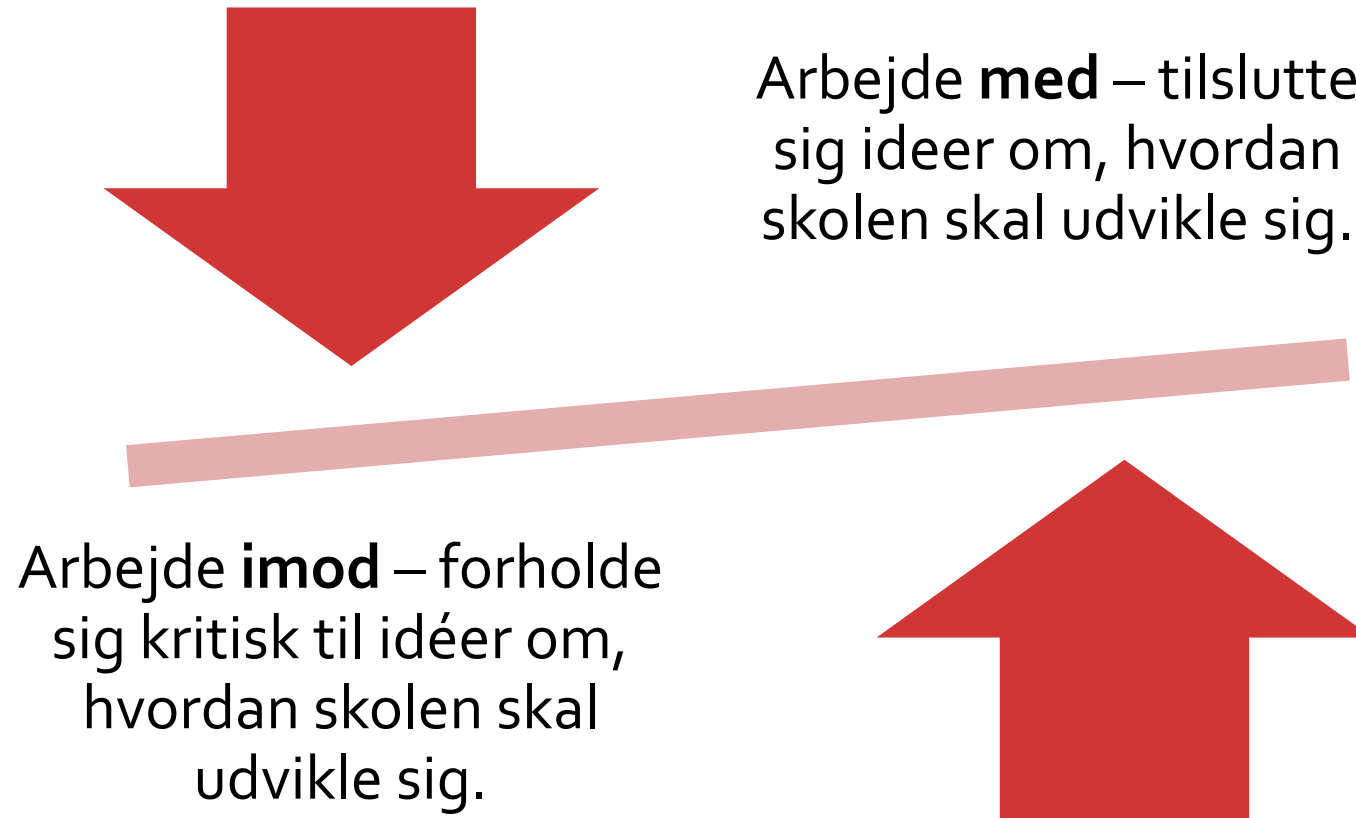
- Læringsplatforme - Minuddannelse, Aula, Clio Online, Google etc.
- Ensretning af lærermidler fx Tablets, Chromebooks etc. som obligatoriske lærermidler
- Skærme i stedet for tavler
- E-bøger i stedet for bøger

Forskellige begrundelser...

- **Institutionalisering og centralisering:** "Skole/kommunene har vedtaget at, derfor..."
- **Professionalisering:** "I lærerteamet har vi gode erfaringer med, derfor..."
- **Internationalisering/globalisering:** "I mange andre lande gør man X, derfor..."
- **Demokratisering:** "Der er stor opbakning til, derfor...", "Børnene har besluttet, at... derfor"
- **Kommercialisering:** "Eleverne skal gøres parate til et langt liv på arbejdsmarkedet, derfor..."
- **Digitalisering:** "Eleverne skal lære at navigere online, derfor..."

Lærerens dilemma – at arbejde imod og med

Lærerens rolle?

- 1) At forholde sig analytisk i fht til hvorfra skolens begrundelse kommer.
- 1) At insistere på pædagogiske og didaktiske begrundelse

TABLETS/IPADS

22. feb. 2013 | kl. 10:15

4 542

Alle elever i Sorø får iPads

Af: Helle Lauritsen

Sorø Kommune har besluttet at give iPads til alle folkeskoleelever. Et læringsprojekt, kalder formanden for børn og undervisningsudvalget beslutningen. Tabletten får et solidt cover, så den kan klare livet i skoletasken, og eleverne må bruge den, som de vil.

ma 07-09-2020 10:36

Marie Neergaard Hansen (mari)

Legegrupper

Til Marie Neergaard Hansen (mari)

Kære forældre

Tak for et godt forældremøde i sidste uge. På mødet kom der opfordringer fra nogle forældre om at lave legegruppe i fritiden. Det er vigtigt for os, at lytte til jeres ønsker, så jeg har nu puttet alle børnene i legegrupper.

Se grupperne i vedhæftede dokument. Den, der står først i gruppen, har ansvaret for legeaftale i september, den der står som nummer to i oktober etc.

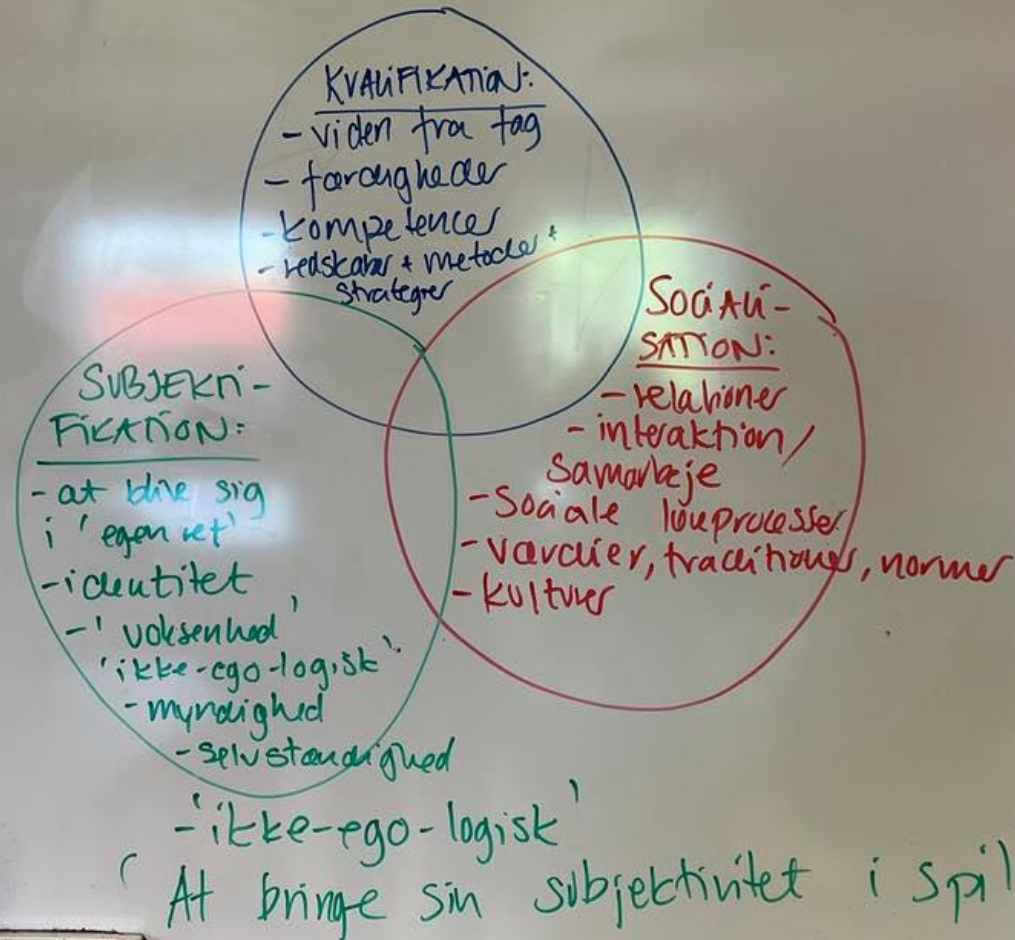
Flere forældre fortæller, at de har gode oplevelser med at have børnene hjemme på skift. I vores parallelklasse 2. b har de også legegrupper og klassens lærere fortæller, at de er glade for det.

Tag godt i mod det!

Mange hilsner
Martin

GERT BIESTA

3 FORMÅLDOMÆNER - "tredimensionel
dannemekraft"

Case 1: Diskussion om Israel-Palæstina-konflikten

Dorte har samfundsfag i 9.klasse og temaet er Israel-Palæstina-konflikten.

Mens Dorte fortæller om konflikten, bliver hun afbrudt af Emmi, som er født og opvokset i Danmark, men har israelsk oprindelse. Dele af hendes familie, bor stadig i Israel. Emmi mener, at Dorte giver et forvrænget billede af konflikten og taler alt for positivt om palæstinenserne. Hun fortæller, at hendes onkel har fortalt, at rigtig mange civile israelere har mistet livet. Han har også fortalt, at Hamas skyder børn på gaden.

Dorte lytter først til Emmi og spørger ind til hendes opfattelse af konflikten, men forsøger så at få hende til at forstå palæstinenserens perspektiv. Herfra bliver diskussionen mellem de to mere og mere opildnet og tydeligt påvirket af, at Dorte er uenig med Emmi. Det irriterer Dorte, at hendes argumenter ikke rækker til at få Emmi overbevist om, at der er flere perspektiver af sagen.

Dorte insisterer med begrundelse i samfundsfaget på, at Emmi må referere til nogle mere saglige kilder end hendes onkel, hvis de skal fortsætte diskussionen. Emmi lukker i, og Dorte siger, at hun meget gerne vil tage diskussionen op igen en anden dag. Emmi siger, at det gider hun ikke, når Dorte skal være så kritisk overfor Israel og hendes familie.

Resten af klassen er i mellemtiden blevet passive tilhørere til en diskussion mellem Dorte og Emmi.

Efter timen oplever Dorte et ubehag, som hun går til sin ledelse med. Hun var i tvivl om, om hun blev for politisk og burde have forholdt sig mere neutralt.

Spørgsmål:

- 1) Hvordan vægter Dorte de tre formål om *kvalifikation, socialisation og subjektifikation* i håndteringen af diskussionen?
- 2) Hvordan kunne Dorte have håndteret situationen med "tredimensionel dømmekraft" både i den aktuelle situation og på længere sigt?

CASE 2: Tobias vil ikke med i kirke

På en skole har mellemtrinnet fælles juleafslutning i den lokale kirke. En af de sidste elever, der ankommer til kirken er Tobias fra 6.klasse. Han ankommer sammen med den lærer, der har dannet bagtrop på gåturen hen til kirken. Det har været en kamp for denne lærer at få Tobias med op til kirken. Ved indgangen til kirken står skolelederen. Læreren går ind, men Tobias nægter at gå med ind, fordi han er "ikke-troende", som han siger. Han føler, at det er mod hans overbevisninger at opholde sig i kirkens rum.

Resten af elevgruppen sidder klar inde i kirken og præsten er klar til at gå i gang.

Spørgsmål:

1) Hvordan kan skolelederen og læreren håndtere situationen med "tredimensionel dømmekraft" både i den aktuelle situation og på længere sigt?